موسسه : Vipبخون

عنوان آزمون : سوالات تشریحی درس۱

نام درس : عربی۳

به جملات منفی زیر توجه کنید و به ۴ سؤال بعدی پاسخ دهید.
لا لباسَ أجمَلُ من العافيةِ.
لا طالبَ فيالصفِّ.
لا كتابَ عندي.

۱ «لا» بر سر چه کلمه‌ای آمده است؟ اسم◯ فعل◯ حرف◯

۲ جمله بعد از «لا» چه نوع جمله‌ای است؟ اسمیه◯ فعلیه◯

۳ اسم بعد از «لا» چه حرکتی دارد؟ فتحه◯ ضمه◯ کسره◯

۴ اسم بعد از «لا» از جهت اعراب شبیه کدام مورد است؟
اسم افعال ناقصه◯ اسم حروف مشبهه بالفعل◯ خبر افعال ناقصه◯

۵ اِنتخِب الصحيح حَسَب القواعد و المعنى:
الف) بمعنى «زيرا» فى العربيّة. (أنّ - لأنّ - كأنّ - بأنّ)
ب) يمكن أن يُكتَبَ عندَ «لا» نافية للجِنس. (يَقدرُ - قادِرونَ - القَدْرَ - قَدرَ)
ج) يُكتَبُ بعدَ فعل «اِعلَم» فى الجملة. (إنَّ - أنَّ - إنْ - أنْ)
د) يكمّل هذه العبارة «يا حَبيبى: ..... العلمَ نورٌ. (لا - ليسَ - أنَّ - إنَّ)

۶ عيّنْ فِي الجُملِ التّاليَةِ: الف: «لا» النّافيةِ لِلْجِنسِ ب: الحال ج: الحرفَ المُشَبَّه بِالفعل: (۰/۷۵)
كُلُّ طَعامٍ لايُذْكَرُ اسمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ، لا بَرَكَةَ فيهِ - ... ولكِنَّ اللّٰهَ لَمْ يَتْرُكِ النّاسَ؛ و الإنسانُ لايَحسَبُ أَنْ يُترَكَ سُدًى.

۷ عَيِّنِ الصَّحيحَ في التَّحليلِ الصَّرفيِّ و المحلِّ الإعرابي:
«لايَحضُرُ السَّيّاحُ في قاعَةِ المَطارِ»
الف) السَّيّاحُ:
۱) اِسمُ فاعِلٍ، جمعُ تَكسيرٍ، معرفةٌ / فاعِلٌ ۲) اسم مُبالغة، مُفردٌ مُذكَّرٌ، مَعرفةٌ / مُبتدأٌ
ب) لايَحضُرُ:
۱) فِعلُ النَّهي، مَعلومٌ، لازمٌ / خَبرٌ ۲) فِعلٌ مُضارِعٌ مَنفيٌّ، مَعلومٌ / فعلٌ

۸ تَرجِمِ الْعباراتِ التّاليَةَ إلى الفارسيّةِ:
الف) قامَ أَلفِرد بِإنشاءِ عَشَراتِ الْمَصانِعِ.
ب) أيُّها الفلاّحُ! راقِبْ مَزرعَتَكَ مُراقَبةً شَديدةً.
ج) قَبَّلَ الرَّجُلُ أولادَهُ إلاّ بِنتَه.
د) لا سوءَ أسْوَأ مِنَ الكَذِبِ.

٩ تَرجِمِ الأياتِ وَ العِباراتِ إلى الفارسيَّةِ:
الف) لا فِرارَ مِنْ سُقوطِ الفِراخِ لِأَنَّهُ قِسمٌ مِنْ حَياتِها القاسِيةِ.
ب) أَرجو مِنَ اللّٰهِ أنْ يَجعَلَ التَّوفيقَ نَصيبي في الحَياةِ.
ج) رَجَعَ اللّاعِبونَ الإيرانيّونَ مِنَ المُسابَقةِ وَ هُم يَبتَسِمونَ.
د) كانَ الفَرَزدقُ قَد عَرَفَ الإمامَ (ع) بَينَ الحُجّاجِ مَعرِفةً.

١٠ عَيِّنِ الصَّحيحَ لِلفِراغ: (غارِ حِراء - عَلَمَ - الإزدِحامُ - اِستَمَعَ - الصنَمُ - يَطوفونَ) (كلمتانِ زائدتان)
١) لولا الشُّرطيُّ لأَشتَدَّ ..... أمامَ المَلْعَبِ الرّياضيِّ.
٢) نَزَلَ القُرآنُ عَلى النَّبيّ (ص) في ..... .
٣) ..... تمثالٌ مِنْ حَجَرٍ أو خَشَبٍ أو حَديدٍ يُعْبَدُ مِنْ دونِ اللّٰهِ.
٤) رَفَعَت الْفائزةُ الأُولى في المُباراةِ ..... إيران.

١١ ترجِم هذه الجُملَ:
١) (ذلک الكتابُ لاريبَ فيهِ هُدىً لِلمُتّقينَ)
٢) ظَلَمَ الإنسانُ الطَّبيعةَ في نَشاطاتِهِ ظُلماً كثيراً.
٣) يَتَظاهَرُ الطّائرُ أمامَ الحَيَوانِ المُفتَرِسِ بِأنَّ جَناحَهُ مَكسورٌ.
٤) كانَ الرّجُلُ يَغرِسُ فَسيلَةَ جَوزٍ و يَأمُلُ أنْ يَعيشَ زَمَناً طَويلاً.

١٢ ضَعْ في الْفَراغِ كَلِمَةً مُناسِبَةً لِلتَّوضيحاتِ التّاليَةِ مِنْ مُعجَمِ الدَّرسِ.
١- اَلـ ..... عُنصُرٌ فِلِزّيٌ كَالْحَديدِ مُوَصِّلٌ لِلْحَرارَةِ وَ الْكَهرَباءِ.
٢- اَلـ ..... مادَّةٌ حَمراءُ مِن جِسمِ الْحَيَوانِ تُصنَعُ مِنهُ أَطعِمَةٌ.
٣- اَلـ ..... خَيْطٌ أَبْيَضُ فِي الْجِسْمِ يَجْري فيهِ الْحِسُّ.

١٣ اِنتَخِبِ الفِعلَ المُناسِبَ لِلفَراغِ:
الف) الأَصدِقاءُ ..... عَلَى أنفُسِهِم.
١: تَعتَمِدونَ ٢: يَعتَمِدونَ ٣: يَعتَمِدْنَ
ب) نَحنُ ..... بَيتاً جَميلاً مِنَ الخَشَبِ.
١: صَنَعْنا ٢: صَنَعْتُ ٣: صَنَعوا

١٤ عيِّن الصَّحيحَ (في الْمعنَى و الاعراب):
الف) لَعَلَّ الْغيومَ تُمْطِرُ عَلينا. ☐
ب) لَعَلَّ هذه الطّالبَةَ يَنْجَحُ. ☐
ج) لَعَلَّ الكافرُ يكفرُ باللّٰهِ. ☐

١٥ عَيِّن نوعَ «لا» في الجُملِ:
١) لا تُطعِموا المَساكينَ مِمّا لا تأكُلونَ. ٢) لا تلميذَ مِن شيراز؟ لا أنا مِن طهران.

١٦ تَرجِمِ العِباراتِ إلى الفارسيَّةِ:
الف) (وَ لا تَهِنوا و لا تَحزَنوا وَ أنتُمُ الأعلونَ)
ب) (وَ يَقولُ الكافِرُ يا ليتنى كُنتُ تُراباً)
ج) يَبنى عُشَّهُ فوقَ جِبالٍ بَعيداً عَنِ المُفتَرِسينَ.

١٧ ضَعْ في الْفَراغِ كَلِمَةً مُناسِبَةً.
١- قالَ الإمامُ الْحَسَنُ (ع): «..... أَحْسَنَ الْحَسَنِ الْخُلُقُ الْحَسَنُ.» (أَنَّ☐ - إنَّ☐ - لٰكِنَّ☐)
٢- سُئِلَ الْمُديرُ: أَ في الْمَدرَسَةِ طالِبٌ؟ فَأَجاب: «..... طالِبَ هُنا». (لِأَنَّ☐ - لا☐ - فَإنَّ☐)
٣- حَضَرَ السَّيّاحُ في قاعَةِ الْمَطارِ ..... الدَّليلَ لَم يَحْضُرْ. (أَنَّ☐ - لٰكِنَّ☐ - لَعَلَّ☐)
٤- تَمَنّىٰ الْمُزارِعُ: «..... الْمَطَرَ يَنزِلُ كَثيراً!» (كَأَنَّ☐ - لِأَنَّ☐ - لَيتَ☐)
٥- لِماذا يَبكِي الطِّفلُ؟ - ..... جائِعٌ. (أَنَّهُ☐ - لِأَنَّهُ☐ - لَيتَ☐)

١٨ اِقْرَأ هٰذِهِ الأُنشودَةَ ؛ ثُمَّ تَرجِمْها إلَى الْفارِسيَّةِ.

«يا إلهي، يا إلهي / يا مُجيبَ الدَّعَواتِ
اِجْعَلِ الْيَوْمَ سَعيداً / وَ كَثيرَ الْبَرَكاتِ
وَ امْلأِ الصَّدْرَ انْشِراحاً / وَ فَمي بِالْبَسَماتِ
وَ أَعِنّي في دُروسي / وَ أَداءِ الْواجِباتِ
وَ أَنِرْ عَقْلي وَ قَلْبي / بِالعُلومِ النّافِعاتِ
وَ اجْعَلِ التَّوْفيقَ حَظّي / وَ نَصيبي في الْحَياةِ
وَ امْلأِ الدُّنيا سَلاماً / شامِلاً كُلَّ الْجِهاتِ
وَ احْمِني وَ احْمِ بِلادي / مِنْ شُرورِ الْحادِثاتِ»

١٩ الف) اِقْرَإِ الشِّعرَ الْمَنسوبَ إلَى الإمامِ عَلِيٍّ، ثُمَّ عَيِّنْ تَرجَمَةَ الْكَلِماتِ الَّتي تَحتَها خَطٌّ.

«أَيُّهَا الْفاخِرُ جَهلاً بِالنَّسَبْ / إنَّمَا النّاسُ لِأُمٍّ وَ لِأَبْ
هَلْ تَراهُم خُلِقوا مِن فِضَّةٍ / أَمْ حَديدٍ أَمْ نُحاسٍ أَمْ ذَهَبْ
بَلْ تَراهُم خُلِقوا مِن طينَةٍ / هَل سِوىٰ لَحْمٍ وَ عَظْمٍ و عَصَبْ
إنَّمَا الْفَخْرُ لِعَقلٍ ثابِتٍ / وَ حَياءٍ وَ عَفافٍ وَ أَدَبْ»

ای که نابخردانه افتخارکننده به دودمان هستی، مردم، تنها از یک مادر و یک پدراند.
آیا آنان را می‌بینی (می‌پنداری) که از نقره، آهن، مس یا طلا آفریده شده‌اند؟
بلکه آنان را می‌بینی از تکّه گِلی آفریده شده‌اند. آیا به جز گوشت و استخوان و پی‌اند؟
افتخار، تنها به خِردی استوار، شرم، پاکدامنی و ادب است.

ب) اِسْتَخْرِج مِنَ الأَبْياتِ اسْمَ الْفاعِلِ، وَ الْفِعلَ الْمَجهولَ، وَ الْجارَّ وَ الْمَجرورَ، وَ الصِّفَةَ وَ الْمَوصوفَ.

٢٠ أَيُّ كَلِمَةٍ مِن كَلِماتِ مُعجَمِ الدَّرسِ تُناسِبُ التَّوضيحاتِ التّالِيَةَ؟

١- آلَةٌ ذاتُ يَدٍ مِنَ الْخَشَبِ وَ سِنٍّ عَريضَةٍ مِنَ الْحَديدِ يُقْطَعُ بِها: .....
٢- تِمثالٌ مِن حَجَرٍ أَوْ خَشَبٍ أَو حَديدٍ يُعْبَدُ مِنْ دونِ اللّٰهِ: .....
٣- عُضْوٌ مِنْ أَعْضاءِ الْجِسْمِ يَقَعُ أَعلَى الْجِذْعِ: .....

پاسخنامه تشریحی

۱ لا بر سر «لباسَ، طالبَ و کتابَ» آمده که هر سه ۳ اسم هستند.

۲ یک جمله اسمیه است.

۳ فتحه (ـَـ) دارد.

۴ اسم بعد از «لا» چون فتحه دارد شبیه «اسم حروف مشبهة بالفعل» است.

۵ الف) زیرا = لأنَّ
ب) «لا» نفی جنس حتماً قبل از اسم بی‌ال می‌آید «لاقَدْرَ»
ج) پس از فعل «اِعلَم - یَعلَمُ - عَلِمَ» أنَّ می‌آید.
د) همانا علم نور است: إنَّ

۶ الف) لا بَرَکَةَ (درس ۱ ص ۱۳)
ب) سدیً (درس ۱ ص ۱۳)
ج) لکِنَّ (درس ۱ ص ۲)

۷ الف) ۱
ب) ۲ (ص ۱۶)

۸ الف) آلفرد به ساختن ده‌ها کارخانه پرداخت (اقدام کرد). (درس ۲ ص ۲۱)
ب) ای کشاورز، مزرعه‌ات را به شدّت مراقبت کن. (درس ۴ ص ۵۶)
ج) مرد، فرزندانش را به جز دخترش بوسید. (درس ۳ ص ۳۸)
د) هیچ بدی، بدتر از دروغگویی نیست. (درس ۱ ص ۱۰)

۹ الف) هیچ گریزی از افتادن جوجه‌ها نیست زیرا آن قسمتی از زندگی سختشان است. (ص ۴۵)
ب) امیدوارم که خدا موفقّیت را بهره‌ام در زندگی قرار دهد. (ص ۱۴)
ج) بازیکنان ایرانی از مسابقه در حالی‌که لبخند می‌زدند، برگشتند. (ص ۲۳)
د) فرزدق امام (ع) را بین حجّاج حقیقتاً شناخته بود. (ص ۵۰)

۱۰ ۱) اَلاِزدِحامُ (درس چهارم ص ۶۰)
۲) غار حراء (درس دوم ص ۲۰)
۳) الصَنَم (درس اول ص ۱۰)
۴) عَلَم (درس چهارم ص ۶۰)

۱۱ ۱) آن کتاب هیچ شکی در آن نیست، هدایتی برای پرهیزگاران است. (درس ۱ ص ۱۰)
۲) انسان به طبیعت در فعالیت‌هایش بسیار ستم کرد. (درس ۴ ص ۵۴)
۳) پرنده در برابر حیوان درنده (شکارچی) وانمود می‌کند که بالش شکسته است. (درس ۴ ص ۶۸)
۴) مرد نهال گردویی می‌کاشت و آرزو داشت (می‌داشت) که زمانی طولانی زندگی کند. (درس ۳ ص ۳۹)

۱۲ ۱- اَلنُحاسُ عُنصُرٌ فِلِزّيٌ كَالْحَديدِ مُوَصِّلٌ لِلْحَرارَةِ وَ الْكَهرَباءِ.
مس، عنصری فلزی مانند آهن برای حرارت و برق رسانا است.
۲- اَللَحْم مادَّةٌ حَمراءُ مِن جِسمِ الْحَيَوانِ تُصنَعُ مِنهُ أَطعِمَةٌ.
گوشت، ماده‌ای قرمز از جسم حیوان است که غذاها از آن فراهم می‌شوند.
۳- اَلعَصَب خَيْطٌ أَبْيَضُ فِي الْجِسْمِ يَجْري فيهِ الْحِسُّ.
عصب، رشته‌ی سفیدی در بدن است که در آن حس جریان دارد.

۱۳ الف) ۲ (ص ۳۲)
ب) ۱ (ص ۳۸) (هر مورد ۰/۲۵)

۱۴ عبارت «الف» صحیح است. معنی عبارت: شاید ابرها بر ما ببارند.
ب) ینجحُ ⟵ تَنْجحُ ج) الکافرُ ⟵ الکافرَ (اسم لعلَّ و منصوب)

۱۵ ۱) لا نهی - لای نفی مضارع (درس ۱ ص ۱۰)
۲) لا نفی جنس - لا به معنای نه (حرف جواب) (درس ۱ ص ۱۰)

۱۶ الف) سست نشوید و غمگین نباشید در حالی‌که شما برترید. (ص ۲۲)
ب) و کافر می‌گوید: ای کاش من خاک بودم. (ص ۶)
ج) لانه‌اش را بالای کوه‌هایی دور از درندگان می‌سازد. (ص ۴۱)

۱۷ ۱- إنَّ / ۲- لا / ۳- لکِنَّ / ۴- لیتَ / ۵- لأنَّهُ

۱۸ این سرود را بخوانید؛ سپس به فارسی ترجمه کنید.
یا إلهي، یا إلهي / یا مُجیبَ الدَّعَواتِ
اِجْعَلِ الْیَوْمَ سَعیداً / وَ کَثیرَ الْبَرَکاتِ
ترجمه: ای خدای من، ای خدای من، ای برآورنده‌ی دعاها؛ امروز را خوش‌اقبال و پُربرکت بگردان (قرار بده).
وَ امْلأِ الصَّدْرَ انْشِراحاً / وَ فَمي بِالْبَسَماتِ
وَ أَعِنّي في دُروسي / وَ أَداءِ الْواجباتِ
ترجمه: و سینه را از شادمانی و دهانم را از لبخندها پُر کن و مرا در درس‌هایم و انجام تکالیف یاری کن.
وَ أَنِرْ عَقْلي وَ قَلْبي / بِالعُلومِ النّافِعاتِ
وَ اجْعَلِ التَّوْفیقَ حَظّي / وَ نَصیبي في الْحَیاةِ
ترجمه: و خِردم و دلم را با دانش‌های سودمند روشن کن (نورانی کن). و توفیق داشتن را بخت و بهره‌ام در زندگی قرار بده.
وَ امْلأِ الدُّنیا سَلاماً / شامِلاً کُلَّ الْجِهاتِ
وَ احْمِني وَ احْمِ بِلادي / مِنْ شُرورِ الْحادِثاتِ
ترجمه: و دنیا را از صلحی فراگیر از هر جهت پر کن.
و از من و کشورم (سرزمینم) از پیشامدهای بد نگهداری کن.

۱۹ الف) ای که نابخردانه افتخارکننده به دودمان هستی، مردم، تنها از یک مادر و یک پدراند.
آیا آنان را می‌بینی (می‌پنداری) که از نقره، آهن، مس یا طلا آفریده شده‌اند؟
بلکه آنان را می‌بینی از تکّه گِلی آفریده شده‌اند. آیا به جز گوشت و استخوان و پی‌اند؟
افتخار، تنها به خِردی استوار، شرم، پاکدامنی و ادب است.
ب) اسمَ الْفاعِلِ: الْفاخِرُ / الْفِعلَ الْمَجهولَ: خُلِقوا / الْجارُ وَ الْمَجرورَ: بِالنَّسَبِ، لِأُمٍّ، لِأَبٍ، مِن فِضَّةٍ، مِن طینَةٍ، لِعَقلٍ / الصِّفَةَ وَ الْمَوصوفَ: عَقلٍ ثابِتٍ

۲۰ ۱- آلَةٌ ذاتُ یَدٍ مِنَ الْخَشَبِ وَ سِنٍّ عَریضَةٍ مِنَ الْحَدیدِ یُقْطَعُ بِها: اَلْفَأس
ترجمه: وسیله‌ای دارای دسته‌ای چوبی و دندانه‌ای پهن از آهن که به کمک آن (اشیاء) قطع می‌شود: تبر
۲- تِمثالٌ مِن حَجَرٍ أَوْ خَشَبٍ أَو حَدیدٍ یُعْبَدُ مِنْ دونِ اللّٰهِ: الصَّنَم
ترجمه: تندیسی از سنگ یا چوب یا آهن که به جای خدا عبادت می‌شود: بُت
۳- عُضْوٌ مِنْ أَعْضاءِ الْجِسْمِ یَقَعُ أَعلَی الْجِذْعِ: اَلْکَتِف
ترجمه: اندامی از اندام‌های بدن که بالای تنه واقع می‌شود: شانه

پاسخنامه کلیدی